

LIETUVOS INVESTUOTOJŲ PASITIKĖJIMO INDEKSAS (4), I ketvirtis, 2015

Lietuvos investuotojų pasitikėjimo indeksas (LIPI) atspindi didžiausių Lietuvoje veikiančių užsienio kapitalo įmonių požiūrį ir lūkesčius dėl Lietuvos verslo klimato ir investicinės aplinkos. Indekso tikslas – įvertinti šalies verslo aplinką ir Lietuvos ekonomikos patrauklumą užsienio investuotojams, atsižvelgiant į Lietuvoje jau veikiančių investuotojų patirtį ir pastebėjimus.

Nustatydami indeksą siekiame ne tik įvertinti Lietuvos rinkos sąlygas, bet ir išsiaiškinti įtakingiausias jas formuojančius veiksnius.

LIPI – tai informatyvus įrankis, leidžiantis potencialiems investuotojams ir kitiems suinteresuotiems asmenims paprastai ir greitai gauti pagrindinę informaciją apie Lietuvos ekonomiką,

padėtį šalies rinkoje ir trumpalaikes ateities vystymosi perspektyvas.

Indeksą sudaro trys dalys, apžvelgiančios verslo aplinką, įmonių veiklai įtaką darančius veiksnius ir bendrovių investicinius planus. Nustatant LIPI, prioritetas teikiamas adekvačiai ir aktualiai informacijai, atitinkančiai rinkos tendencijas, todėl indekso tyrime kviečiami dalyvauti tik užsienio įmonių vadovai ir aukščiausio lygio vadybininkai.

LIPI tyrimas atliekamas didžiausius investuotojus į Lietuvos ekonomiką vienijančios asociacijos „Investors' Forum“ iniciatyva. Jo metu apklaustos 62 Lietuvoje veikiančios užsienio kapitalo įmonės.

Indekso vertė	Interpretavimas
LIPI = 2 (maksimali vertė)	Visų respondentų lūkesčiai teigiami (absoliutūs teigiami lūkesčiai).
LIPI > 1	Teigiamus lūkesčius turinčių respondentų dalis yra didesnė už neigiamus lūkesčius turinčių respondentų dalį.
LIPI = 1	Teigiamus ir neigiamus lūkesčius turinčių respondentų skaičius yra vienodas.
LIPI < 1	Daugiau respondentų turi neigiamų lūkesčių, nei teigiamų.
LIPI = 0 (minimali vertė)	Visų respondentų lūkesčiai yra neigiami (absoliutūs neigiami lūkesčiai).

1 lentelė: indekso vertė ir jos reikšmė

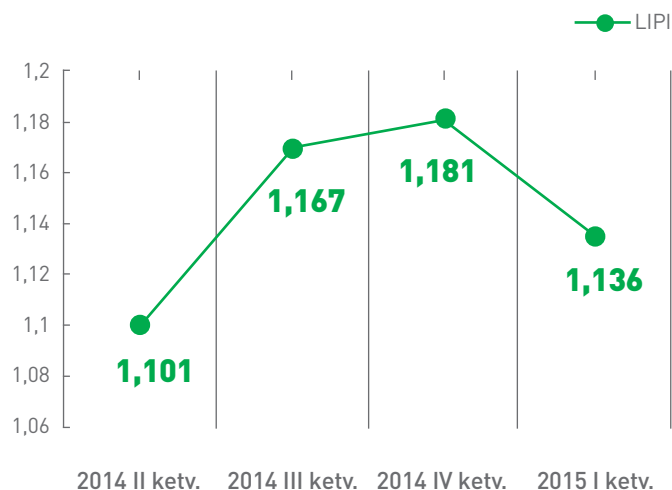
Kontaktai: Gytis Trilikauskis, Investors' Forum
Gytis@investorsforum.lt; +370 612 784 62

SANTRAUKA IR IŠVADOS

Metai su LIPI: investuotojų lūkesčiai išlieka teigiami.

Pirmojo 2015 m. ketvirčio lūkesčiai žemesni nei 2014 m. pabaigoje, tačiau bendri investuotojų vertinimai lieka pozityvūs

LIPI dinamika (2014 II ketv. - 2015 I ketv.)

2 lentelė. LIPI dinamika 2014 m. II ketv. – 2015 m. I ketv.

▶ **LIPI**_{2015, I ketv.} = **1,136**

Nustatyta Lietuvos investuotojų pasitikėjimo indekso (LIPI) pirmojo 2015 m. ketvirčio reikšmė yra 1,136. Nors absoliuti LIPI vertė, lyginant su ankstesniąja apklausa, šiek tiek sumažėjo, tačiau galutinė vertė yra didesnė nei 1. Taigi respondentų, turinčių teigiamų lūkesčių, yra daugiau, nei turinčių neigiamų lūkesčių. Galima daryti išvadą, jog apklausos dalyviai Lietuvos makroekonomikos pokyčius vertina palankiai ir jaučia, kad investicinis klimatas bei verslo sąlygos gerėja (žr. 2 lentelę).

Šiek tiek žemesnę LIPI vertę lėmė tai, jog pasitikėjimas ekonomika neženkliai sumažėjo, mažesnė dalis investuotojų optimistiškai vertina 2015-ųjų metų pirmojo ketvirčio lūkesčius, tačiau bendra dalis optimistiškai nusiteikusių apklausos dalyvių vis vien buvo didesnė, nei neigiamai nusiteikusių. 2 lentelė taip pat iliustruoja, kad visose LIPI apklausose indekso vertė išliko didesnė nei 1. Taigi visus metus užsienio investuotojai Lietuvoje išliko palankiai žvelgiantys į ekonomikos stabilumą bei buvo užtikrinti jos augimu.

Šiek tiek sumažėjusį investuotojų optimizmą 2015 m. I ketv. apklausos metu galėjo lemti kelios priežastys, tarp jų – išliekanti įtampa tarp Rusijos ir Ukrainos, artėjantys savivaldybių rinkimai kovo mėnesį, teroro išpuoliai Prancūzijoje ir verslo operacijų veiklos trikdžiai dėl euro įvedimo.

Užsienio investuotojai prognozuoja tolimesnius pozityvius pokyčius ir tokių prognozę išsako jau 4 ketvirčius iš eilės. Tai didina pasitikėjimą Lietuvos rinka, verslo ir eksporto sąlygomis šalyje. Kita vertus, sričių, kurios reikalauja permainų, taip pat netrūksta. Išnaudojant turimus privalumus ir tobulinant neefektyvias ekonomikos sritis būtų padidintas Lietuvos tarptautinis konkurencingumas ir pritraukiama papildomų Tiesioginių Užsienio Investicijų (TUI).

Telekomunikacijų ir IT infrastruktūra atitinka investuotojų standartus

Telekomunikacijų ir interneto infrastruktūros lygio vertinimas

	Žemas	Vidutinis	Aukštas
2015 I ketv.	0%	5%	95%
2014 IV ketv.	0%	8%	92%
2014 III ketv.	0%	2%	98%
2014 II ketv.	0%	6%	94%

3 lentelė. Telekomunikacijų ir interneto infrastruktūros lygio vertinimas, LIPI

Telekomunikacijų ir interneto infrastruktūros lygis Lietuvoje kaskart sulaukia pačių aukščiausių investuotojų įvertinimų ir yra reikšmingas Lietuvos privalumas globalioje rinkoje.

Verslas Lietuvoje praktiškai nesusiduria su problemomis diegdamas sprendimus, susijusius su internetu ar mobiliomis technologijomis. Vidutiniškai 95 proc. visų investuotojų šią infrastruktūrą LIPI apklausoje vertino kaip aukšto lygio. Taip pat įdomu tai, jog nė vienas LIPI tyrimų dalyvis šios infrastruktūros neįvertino neigiamai. Tik maža dalis (nuo 2 iki 8 proc. LIPI respondentų) nurodė, kad Lietuvos telekomunikacijų ir interneto infrastruktūra yra vidutinio lygio.

Šis LIPI rodiklis ne tik žymi akivaizdų Lietuvos konkurencinį pranašumą, bet ir nurodo galimas tolesnes verslo vystymo nišas. Panašu, kad telekomunikacijų ir interneto infrastruktūra yra Lietuvos ekonomikos patrauklumą didinantis veiksnys. Nuožmi konkurencija tarp trijų pagrindinių mobiliųjų paslaugų tiekėjų, Lietuvoje sukurtas platus interneto prieigos tinklas ir didžiausia duomenų perdavimo sparta pasaulyje sudaro sąlygas verslui ir valdžios institucijoms naudotis šiais privalumais be didelių kaštų. Telekomunikacijų ir IT infrastruktūros kokybė taip pat gali būti svarbus argumentas siekiant pritraukti į Lietuvą specifinių kompanijų būstines ar regioninius filialus.

Verta paminėti, kad 18 proc. respondentų tikisi, jog telekomunikacijų ir IT infrastruktūra dar labiau tobulės artimiausią ketvirtį, o likę 82 proc. pokyčių nesitiki. Nė vienas respondentas nesitikėjo neigiamų pokyčių.

Vidinė rinka ir eksporto galimybės išlaiko stiprų investuotojų pasitikėjimą bei skatina teigiamas 2015 m. prognozes

Viena iš esminių priežasčių, dėl kurių LIPI rodikliai per pastaruosius metus išliko teigiami, yra apklaustų investuotojų optimizmas. Įmonių veiklai įtaką darančių veiksnių rezultatai tiesiogiai veikia galutinę LIPI reikšmę, taigi, pozityvios ateinančio ketvirčio verslo prognozės didina ir pasitikėjimo indekso skaitinę išraišką.

Per praėjusius vienerius metus vidutiniškai 49 proc. respondentų tikėjosi paklausos jų produkcijai augimo ir net 90,5 proc. apklaustųjų numatė, jog paklausa didės arba išliks nepakitusi (žr. 4 lentelę). Be abejo, augantys paklausos ir apyvartos lūkesčiai didina investuotojų pasitikėjimą verslo plėtros galimybėmis.

Investuotojai taip pat išlaiko teigiamus verslo pelningumo lūkesčius. Beveik trečdalis apklausos dalyvių tikisi padidinti pelningumą metų eigoje, net 36 proc. tikisi įmonių pelningumą padidinti pirmąjį 2015 m. ketv. (žr. 4 lentelę). Tai – aukščiausias LIPI fiksuotas rodiklis. Panašios tendencijos išlieka ir kalbant apie darbuotojų skaičiaus, eksporto apimčių ir kapitalo investicijų didėjimą – jų augimo metų eigoje tikėjosi atitinkamai 31, 26, ir 36 proc. investuotojų. Svarbu paminėti ir tai, kad teigiami eksporto augimo ir kapitalo investicijų lūkesčiai didžiausias reikšmes pasiekė paskutinėje LIPI apklausoje.

Apibendrinant galima pasakyti, kad visi paminėti įmonių veiklos rodikliai išlieka stabiliai teigiami: nuo 85 iki 94 proc. investuotojų tikėjosi, kad įmonių veiklos rodiklių rezultatai išliks tokie patys arba didės, ir tik nuo 6 iki 15 proc. investuotojų būdavo pesimistiškai nusiteikę. Tai rodo vyraujančią pasitikėjimą Lietuvos vidaus rinka ir jos sudaromomis eksporto galimybėmis. Be to, tai patvirtina ekspertų prognozes, kad Lietuva ir kitos Baltijos valstybės ateinančius kelis metus bus sparčiausiai augančios ekonomikos Euro zonoje.

Įmonių veiklos rodikliai

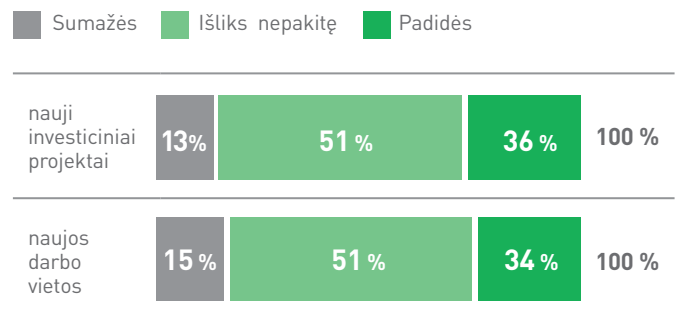
		Produkcijos paklausa	Pelningumas	Darbuotojų skaičius	Eksporto apimtys	Kapitalo investicijos
2015 I ketv.	Padidės	49%	36%	26%	30%	39%
	Padidės arba nepakis	87%	82%	83%	87%	85%
2014 IV ketv.	Padidės	55%	31%	39%	27%	39%
	Increas or remain the same	92%	84%	94%	93%	92%
2014 III ketv.	Padidės	40%	31%	28%	26%	33%
	Padidės arba nepakis	88%	90%	87%	95%	99%
2014 II ketv.	Padidės	52%	33%	31%	24%	33%
	Padidės arba nepakis	95%	85%	85%	100%	98%
Vidurkis	Padidės	49%	32,75%	31%	26,75%	36%
	Padidės arba nepakis	90,5%	85,25%	87,25%	93,75%	93,5%

4 lentelė. Įmonių veiklos rodikliai, LIPI

Verslas nemažina investicinių planų

Nemažėjantys užsienio kapitalo įmonių Lietuvoje investiciniai planai taip pat daro tiesioginį poveikį teigiamai LIPI reikšmei. Atitinkamai 36 ir 34 proc. respondentų 2015 m. I ketv. planuoja naujas investicijas ir naujų darbo vietų kūrimą (žr. 5 lentelę). Po 51 proc. apklausoje dalyvavusių investuotojų tikisi šiuos du rodiklius išlaikyti nepakitusius, ir 13-15 proc. planuoja mažinti investicijas ir nekurti naujų darbo vietų.

Kalbant apie investicinius planus, visų LIPI apklausų metu jie taip pat atspindėjo teigiamus lūkesčius. Tai rodo investuotojų pastangas didinti gamybos pajėgumus arba bent jau išlaikyti juos tame pačiame lygmenyje. Augančias investicijas galima sieti ir su tuo, kad investuotojai siekia patenkinti augančią paklausą jų produkcijai (žr. 4 lentelę). Ateityje įmonių pasiūlos pajėgumui artėjant prie paklausos ribos, tikėtina, investicinių planų mastai mažės.

5 lentelė. Investiciniai planai, LIPI

Konkurencinga darbo jėga, talentų fondas ir infrastruktūra – Lietuvos patrauklumo TUI pamatai

Keturių LIPI apklausų duomenys išryškino didžiausią įtaką Lietuvos patrauklumui TUI darančius veiksnius. Pasak investuotojų, neabejotinai ryškiausias Lietuvos privalumas – konkurencinga darbo jėga. Pigūs darbo jėgos kaštai buvo investuotojų dažniausiai pasirenkamas veiksnys kalbant apie Lietuvos investicinį patrauklumą didinančius faktorius. Apie 70 proc. respondentų nurodydavo šį aspektą kaip ekonomikos privalumą (žr. 6 lentelę).

Infrastruktūra ir logistika, talentų fondas, artumas iki kitų rinkų ir ES struktūriniai paramos fondai, kaip Lietuvos konkurenciniai pranašumai buvo įvardyti nuo 36 iki 50 proc. apklaustų investuotojų (6 lentelė).

Investuotojai taip pat buvo raginami pateikti savo siūlymus, kurie nebuvo įtraukti į klausimyną, ir nurodyti papildomus Lietuvos ekonomikos privalumus. Investuotojai papildomai išskyrė stiprų žemės ūkio sektorių bei profesionalų ir kompetentingą „Investuok Lietuvoje“ darbą.

	2015 I ketv.	2014 IV ketv.	2014 III ketv.	2014 II ketv.	VIDURKIS
Darbo jėgos kaštai	74%	73%	60%	74%	70.25%
Infrastruktūra ir logistika	51%	47%	41%	43%	45.5%
Talentų potencialas	49%	53%	48%	48%	49.5%
Artumas iki kitų rinkų	44%	39%	43%	19%	36.25%
ES struktūriniai fondai	41%	37%	n/a	n/a	39%

6 lentelė. Konkurenciniai Lietuvos pranašumai pritraukiant TUI, LIPI

Reformų reikalaujančios sritys: kova su „šešėliu“ ir darbo santykiai

Vykdamas LIPI apklausas, siekiama ne tik išsiaiškinti artimiausio metų ketvirčio investuotojų planus ir lūkesčius, bet ir sužinoti, kokios sritys reikalauja struktūrinių reformų ir permainų, norint didinti Lietuvos patrauklumą ir tarptautinį konkurencingumą. Paskutinė LIPI apklausa atskleidė, kad didžiausią pažangą, investuotojų nuomone, galima padaryti suaktyvinant kovą su šešėline ekonomika. Kontraversiška yra tai, jog darbo santykius reglamentuojantys įstatymai investuotojų taip pat yra vertinami nepalankiai, nors darbo jėgos kaštai ir įvardijami kaip vienas didžiausių šalies privalumų.

Tarp kitų rinkos sąlygas iškraipiančių veiksnių investuotojai taip pat išskyrė viešojo sektoriaus neefektyvumą, mokesčių sistemą ir skaidrumo trūkumą. Jų svarba atspindėta 7 lentelėje.

	2015 I ketv.	2014 IV ketv.	2014 III ketv.	2014 II ketv.
Kova su šešėline ekonomika	74%	61%	n/a	n/a
Darbo santykių reglamentavimas	59%	66%	67%	80%
Viešojo sektoriaus efektyvumas	48%	50%	n/a	n/a
Mokestinė sistema	44%	44%	57%	72%
Skaidrumo trūkumas	41%	44%	53%	74%

7 lentelė. Reformų reikalaujančios ekonomikos sritys, LIPI

Kvalifikuota darbo jėga – trokštamas Lietuvos rinkos išteklius

Remiantis LIPI rezultatais (žr. 8 lentelę), itin didelė dalis investuotojų nurodo, jog kvalifikuoto darbo prieinamumas Lietuvoje yra nepakankamas (38 proc. apklaustųjų keturiose LIPI apklausoje). Taigi Lietuva gali pasiūlyti santykinai pigią darbo jėgą, tačiau kvalifikuotų darbuotojų čia mažai. Priežasčių gali būti įvairių: rinkos poreikių neatitinkanti švietimo sistema, klaidingas studijų krypties pasirinkimas, neadekvatus abiturientų konsultavimas karjeros klausimais, per menka darbo patirtis ir kt. Itin svarbu atkreipti dėmesį į tai, kad šis reiškinys gali daryti reikšmingą neigiamą įtaką Lietuvos konkurencingumui ilguoju laikotarpiu, jeigu nebus imtasi veiksmų. Kitaip tariant, darbo jėgos kaštai pradės didėti dėl mažo kvalifikuotų darbuotojų skaičiaus arba ekonomika bus priversta importuoti darbo jėgą iš kitų šalių.

		Darbo jėgos prieinamumas	
2015 I ketv.	Nepakankamas	43%	
	Pakankamas	56%	
2014 IV ketv.	Nepakankamas	37%	
	Pakankamas	58%	
2014 III ketv.	Nepakankamas	26%	
	Pakankamas	67%	
2014 II ketv.	Nepakankamas	46%	
	Pakankamas	50%	
VIDURKIS	Nepakankamas	38%	
	Pakankamas	57,75%	

8 lentelė. Darbo jėgos prieinamumas, LIPI

Verslo augimą stabdantys veiksniai

Užsienio kapitalo įmonių Lietuvoje vadovai nurodė ir aplinkybes, dėl kurių labiausiai stabdoma jų verslo plėtra. Kaip labiausiai verslo plėtrą ribojantį veiksnių investuotojai įvardijo nepakankamą paklausą. Siek tiek daugiau nei pusė respondentų pažymėjo, kad maža vartotojų perkamoji galia, per mažas vartotojų skaičius ir arši konkurencija mažina individualaus verslo galimybes ir stabdo jo vystymąsi (žr. 9 lentelę).

Tarp kitų verslą ribojančių faktorių investuotojai nurodė perdėtą verslo reguliavimą ir nesistemišką valdžios politiką. Svarbu paminėti, kad beveik trečdalis visų apklausoje dalyvių jaučia Rusijos ir Ukrainos konflikto padarinius vykdydami ekonominę veiklą. Šis konfliktas nuolat patenka į žiniasklaidos akiratį ir turi ypatingų pasekmių Lietuvos verslui, eksportuojančiam prekes į Rusiją. Metus besitęsiantis konfliktas neigiamai veikia ne tik abiejų konfliktuojančių pusių, bet ir viso regiono ekonomiką. Rizika verslui šiame regione išlieka bauginanti – tą dar kartą rodo ir LIPI rezultatai.

Kiti investuotojų įvardyti rizikos faktoriai, ribojantys verslą – nepakankamas lietuvių finansinis išsilavinimas ir ydingos Vyriausybės patvirtintos finansavimo iš ES struktūrinių fondų taisyklės.

	2015 I ketv.	2014 IV ketv.	2014 III ketv.	2014 II ketv.
Nepakankama paklausa	59%	52%	59%	59%
Perdėtas reguliavimas	38%	31%	34%	39%
Rusijos-Ukrainos konfliktas	34%	31%	n/a	n/a
Nesistemiška valdžios politika	23%	19%	14%	31%

9 lentelė. Verslą ribojantys veiksniai (%), LIPI

PAPILDOMOS ĮŽVALGOS: VIEŠOJO SEKTORIAUS NEEFEKTYVUMAS IR EURO ĮVEDIMAS

Į kiekvieno LIPI tyrimo klausimyną įtraukiami papildomi klausimai, kurie šiek tiek skiriasi nuo kas ketvirtį vykdomos apklausos ir skirti naujausioms, aktualiausioms ekonominėms ir politinėms įžvalgoms.

VIEŠOJO SEKTORIAUS NEEFEKTYVUMAS: priešastys

Viešasis sektorius Lietuvoje yra stambus darbdavys ir, remiantis tuo, kiek žmonių jis įdarbina, turėtų būti daugiafunkcinis bei visapusiškas. Vis dėlto, viešasis sektorius sulaukia visuomenės ir verslo kritikos dėl efektyvumo trūkumo. Per pastarąjį LIPI tyrimą 48 proc. respondentų nurodė, jog viešasis sektorius yra viena iš ekonomikos sričių, reikalaujančių struktūrinių reformų. Net 95 proc. apklausoje dalyvavusių investuotojų nurodė, kad viešasis sektorius Lietuvoje yra neefektyvus: 40 proc. sieja tai su per dideliu darbuotojų skaičiumi, o likę 55 proc. linkę galvoti, kad tai yra sovietmečio palikimas, senojoje sistemoje išsikerėjusios biurokratijos bei korupcijos išdava. Racionalus viešojo sektoriaus mažinimas ne tik padidintų jame dirbančių žmonių produktyvumą, bet ir atlaisvintų papildomos darbo jėgos rinkai, o tai būtų paranku investuotojams ir vietos verslui. Didelė biurokratija ir korupcija lemia skaidrumo trūkumą, kai politiniai sprendimai, derybos yra vykdomi siekiant tam tikrų asmenų naudos, iškraipant konkurencijos sąlygas, vilkinant procesus, ir pan.

Darbuotojų perteklius, todėl neefektyvus	40%
Progresyvioje būsenoje, funkcionuoja sklandžiai	3%
Darbuotojų deficitas, todėl neefektyvus	2%
Įsisenėjusi biurokratija ir korupcija, todėl neefektyvus	55%

10 lentelė. Lietuvos viešojo sektoriaus efektyvumo lygio ir darbuotojų skaičiaus vertinimas, LIPI

EURO ĮVEDIMAS: ilgalaikės pasekmės

Investuotojų paprašyta įvardyti, kokio euro įvedimo poveikio Lietuvos ekonomikai jie tikisi. Net 95 proc. respondentų išreiškė lūkesčius, jog euro įvedimas turės teigiamus padarinius, 16 proc. iš jų teigė, kad įvedimas turės labai teigiamus padarinius (žr. 11 lentelę). Kita vertus, nė vienas respondentas nemanė, jog valiutos pasikeitimas Lietuvoje turės neigiamų padarinių (5 proc. nurodė, jog tai neturės jokio poveikio).

Atsižvelgiant į tai, jog 30 proc. investuotojų tikisi Lietuvos makroekonominės aplinkos stabilumo augimo 2015 m. I ketv., galima daryti išvadą, kad euro įvedimas buvo ilgai verslo lauktas ekonominis ir politinis žingsnis.

Labai teigiamos	16%
Teigiamos	79%
Neturės poveikio	5%
Neigiamos	0%

11 lentelė. Ilgalaikės euro įvedimo pasekmės Lietuvos ekonomikai, LIPI, 2015 m. I ketv.

EURO ĮVEDIMAS: permainų kaštai verslui

Perėjimas nuo vienos valiutos prie kitos yra didelis ir ilgalaikis pasekmes ekonomikai turintis žingsnis, reikalaujantis didelio ir kruopštaus pasiruošimo. LIPI respondentų buvo paprašyta nurodyti, kokias išlaidas patirs verslas, prisitaikydamas prie besikeičiančios valiutos šalyje. Taigi 7 proc. užsienio investuotojų Lietuvoje turėjo arba tikisi turėti su euro įvedimu susijusių kaštų, kurie darys reikšmingą įtaką verslo eigai bei sukels trumpalaikių finansinių apribojimų. 36 proc. apklausos dalyvių nurodė, kad patirtos išlaidos bus ženklios, tačiau verslas sugebės išlaikyti nepertraukiamą veiklą, 54 proc. pažymėjo, jog patirtos išlaidos bus per mažos, kad keltų realią grėsmę verslui ir 3 proc. atsakė, jog dėl euro įvedimo nepatirs jokių išlaidų (žr. 12 lentelę).

Very severe	0%
Keliančios grėsmę verslo veiklai	7%
Keliančios mažą grėsmę verslo veiklai	36%
Nekeliančios grėsmės verslui	54%
Išlaidų nepatirta	3%

12 lentelė. Patirtos išlaidos dėl euro įvedimo, LIPI, 2015 m. I ketv.

EURO ĮVEDIMAS: visuomenės informavimas

13 lentelė atspindi investuotojų požiūrį į Lietuvos kontroliuojančių institucijų veiksmus informuojant visuomenę ir Lietuvos verslą apie euro įvedimą. Apklausos dalyvių paprašyta įvertinti, kaip kontroliuojančios institucijos atliko visuomenės supažindinimo veiksmus, užkirto kelią sukčiavimo veikoms, užtikrino teisingas bei sąžiningas kainų perskaičiavimo sąlygas ir kitus veiksmus. 59 proc. apklaustųjų mano, kad kontroliuojančios institucijos savo užduotį atliko gerai arba labai gerai (žr. 13 lentelę), 34 proc. nurodė, kad situacija buvo išspręsta geriau nei tikėtasi, 5 proc. tikėjosi geresnio institucijų darbo, ir tik 2 proc. kontroliuojančių institucijų darbą įvertino blogai.

Apibendrinant, dauguma investuotojų palankiai sutiko euro įvedimą. Respondentai pasiryžę įveikti įvedimo sukeltus nepatogumus ir yra patenkinti valstybės institucijų veikla palengvinant euro įvedimą ir informuojant visuomenę.

Labai gerai	18%
Gerai	41%
Geriau nei tikėtasi	34%
Blogiau nei tikėtasi	5%
Blogai	2%

13 lentelė. Kontroliuojančių institucijų veiklos vertinimas iki euro įvedimo, LIPI, 2015 I ketv.